

Štátny oblastný archív v BYTČI

1643

FIRMA NIEDOBA V ŽILINE
1940
INVENTÁR

Bytča 1980

Eva JAKUBIČKOVÁ

Ú v o d

Firma Niedoba pôsobila v Žiline v období tzv. slovenského štátu. Jej majiteľom bol dr. Ľudovít Niedoba, exponent Deutsche Partei. Jadrom činnosti firmy bol nákup rôznych druhov dreva od drevoobchodníkov, majiteľov lesa a lesných závodov a jeho odpredaj domácim i zahraničným firmám. Možno konštatovať, že táto činnosť zapadala do programu hospodárskej exploatacie Slovenska nacistickým Nemeckom.

Písomný materiál firmy Niedoba odovzdalo Štátnemu oblastnému archívu v Bytči v roku 1956 niekdajšie Archívne oddelenie KS MV.

Prevzaté písomnosti informujú o činnosti firmy v období jedného roka, preto nebolo možné zistiť širšie časové súvislosti, ani začatie a ukončenie jej pôsobnosti. Pri spracovaní fondu ponechala sa pôvodná manipulácia spisov. Spočívala v tom, že materiál bol rozdelený do skupín označených písmenami veľkej abecedy, ktoré boli súčasne počiatočnými literami názvov firiem, s ktorými firma Niedoba mala obchodné styky. Toto členenie platí pre obchodnú korešpondenciu. Písomnosti účtovnej povahy pozostávajú z účtovných dokladov bánk, dokladov o preprave a faktúr za dodávky dreva. Inventárnu jednotku tvorí pri obchodnej korešpondencii skupina písomností pod jednou literou, pri účtovných písomnostiach vecná skupina.

Z obchodnej korešpondencie i z účtovného materiálu vidíme, že firma Niedoba obchodovala nielen s firmami na Slovensku, napr. v Bardejove, Levoči, Liptovskom Hrádku, Bratislave, ale v značnej miere vyvážala drevo i do protektorátu, najmä do ostravsko-karvinského revíru a Děčína. Množstvá exportovaného dreva za hranice Slovenska boli pomerne vysoké. Pre ilustráciu možno uviesť, že firme Adolf Lust v Děčíne bolo v priebehu októbra a novembra dodaných 42 vagónov kmeňového dreva. Obchodné styky firmy Niedoba smerovali aj ďalej do zahraničia, prevažne do Nemecka /Drážďany, Dortmund, Hamburg, Mannheim/ a Rakúska /Viedeň/, ale tiež do Dánska, Holandska a Švajčiarska. Podľa druhu vyvážaného dreva išlo o drevo smrekové, borovicové, bukové a jaseňové, po stránke využitia bolo to najmä drevo banské, celulózové, stavebné a palivové.

Z uvedeného plynie, že písomnosti fondu možno využiť k štúdiu exportu dreva z oblasti severozápadného Slovenska v roku 1940.

K inventáru sme pripojili ukazovatele.

Inventár vypracovala v roku 1980 samostatná odborná archi -
várka Eva Jakubičková.

INVENTÁR

I

Obchodná korešpondencia

1	A	1940	1
Dotaz firmy Acket de Preter z Anvers na firmu Niedoba o možnostiach zásielky hrubého stíповého dreva a jej prevzatia na nemecko-belgickej hranici. Ponuka Akciovej spoločnosti pre zahraničný obchod v Prahe na vývoz dreva do Iránu. Dotaz firmy Alropa-drevárska agentúra v Amsterdame vo veci odpredaja dreva do Holandska. Informácia pobočky viedenskej poisťovacej spoločnosti Anglo-Elementar v Bratislave o sadzbách poistného na jednotlivé druhy dreva.			
2	B	1940	
Informácie pre Stavebnú správu leteckých zbraní v Prostějove o cenách a transporte guľatiny. Objednávka firmy Jacob Beaury - obchod s drevom v Mannheim na dodanie guľatiny a reziva z ihličnatých i listnatých stromov. Potvrdenie firmy Berges a spol. - oceňovanie dreva v Děčine o vyúčtovaní za kmeňové a dlhé drevo odoslané do Sliezska. Výkazy o množstve, technických parametroch a cenách banského dreva, expedovaného z parnej pily firmy Bukový a spol. v Příbovcích do ostravsko-karvinského revíru. Korešpondencia firmy Niedoba s bratislavskou pobočkou Českej spolkovej banky vo finančných záležitostiach.			
3	C	1940	
Vyhlasčka o dražbe smrekového dreva a kôry v Čičma - noch. Spor medzi Drevárskou účast. spol. Carpathia v Bratislave a firmou Domov účast.spol. pre speňaže-			

nie dreva v Ružomberku vo veci vymáhania zalesňovacej kaucie za mimoriadny porub v chotári obce Lipovec. Dohoda medzi firmami Carpathia v Bratislave a Niedoba v Žiline o odpredaji a nakladaní palivo - vého dreva v Turanoch. Dodávka smrekovej guľatiny do Celulóžky v Martine. Ponuka Lesného a hospodárskeho družstva v Čičmanoch dr. Ľudovítovi Niedobovi na odkúpenie členských podielov tohto družstva.

4

D

1940

Dotaz firmy Dekage - obchodno-akciová spoločnosť v Hamburgu o možnosti dodania bukového reziva a smrekovej i jedľovej guľatiny. Výkazy o dodávkach bukového reziva firme Georg Dietl-veľkoobchod s drevom v Chebe. Informácia o konaní jesenných veľtrhov v Königsbergu, Lipsku a vo Viedni. Prihláška dr. Ľ. Niedobu za člena družstva pre vývoz dreva Dredoma. Potvrdenie objednávky banského dreva pre Drevopriemyselnú komanditnú spoločnosť Konrád Körner a spol. v Bratislave. Ponuky drevoobchodníkov firme Niedoba na odpredaj dreva.

5

E

1940

Informácia pre drevársku firmu H. Ellerkamp v Hannoveri v záležitosti odoslania smrekového a jedľového reziva. Odpoveď na dotaz firmy Exim Société Anonyme v Bruseli, týkajúca sa kvality a parametrov stavebného dreva. Objednávka a odoslanie zariadenia "Elektro Lux" pre firmu Niedoba. Dotaz firmy Niedoba o možnosti zakúpenia klátov z červeného smreku od Nathana Ehrlicha z obce Plaveč nad Popradom.

Korešpondencia firmy Niedoba s Generálnym riaditeľstvom Ferdinandovej severnej dráhy v Ostrave o vývoze banského dreva na územie protektorátu. Zápisnica zo spoločného zasadania Slovenskej lesníckej a drevárskej rady v Bratislave so zástupcami Ostravských uhoľných baní vo veci stanovenia smerníc pre vývoz banského dreva. Obežník týkajúci sa pohľadávok v Holandsku, vagónovej dopravy do Švajčiarska, cien dreva pre domácu potrebu a platnosti vývozných povolení pre protektorát Čechy a Morava. Dodávka a vyúčtovanie dlhého a piliarskeho dreva odoslaného firme Július Fischer - stavebný majster vo Frýdku. Informácie na dotaz firmy A.W.Faber - továreň na tužky v Norimberku o možnosti dodania jelšového dreva. Doklady o devízovom osvedčení a finančnom vyrovnaní medzi firmou Niedoba v Žiline a firmou C.F.Förster - akciová spoločnosť parnej pily v Brandýse nad Labem.

Objednávka firmy Ignác Gelbmann v Prešove na kúpu borovicového banského dreva. Korešpondencia firmy Niedoba s firmou Glesinger v Poprade o dodávkach palivového dreva. Odpoveď na dotaz firmy Gravengaard a spol. v Kodani v záležitosti exportu mäkkého dreva do Dánska. Informácie o technických parametroch rôznych druhov reziva pre firmu Hans Gräupel - obchod s drevom v Brne. Devízové osvedčenie a expedovanie banského dreva firme Grohmann a Tropschuh v Oseku. Žiadosť administrácie novín Gardista na dr. Ľudovíta Niedobu o finančnú podporu.

8

H

1940

Vybavovanie devízového osvedčenia a odoslanie dlhého dreva a guľatiny pre firmu G.F.Hasse - parná píla v Tepliciach. Oznámenie o mimoriadnej ťažbe smrekového a bukového dreva v Čičmanoch v súvislosti so sporom účast.spol. Carpathia v Bratislave proti Hospodárskemu a lesnému družstvu v Čičmanoch. Hlásenia o dodávkach banského dreva pre ostravsko-karvinský revír. Informácia pre firmu Holztransit v Bazileji o možnostiach odpredaja bukového kmeňového dreva do Švajčiarska. Korešpondencia firmy Niedoba s Miestnym veliteľstvom Hlinkovej gardy v Žiline v organizačných záležitostiach.

9

J

1940

Ponuka firmy Bruno Jellinek a Niels Mörch v Bratislave na sprostredkovanie exportu dreveného uhlia do škandinávskych krajín. Korešpondencia dr. Ľudovíta Niedobu s bratislavským advokátom dr. Jánom Jablonickým v majetkovoprávných otázkach.

10

K

1940

3

Devízové osvedčenie a odoslanie dlhého dreva firme Paul Kleine - obchod s drevom v Brandýse nad Labem. Informácie o technických parametroch dreva pre firmu Knapp a spol. v Hamburgu ako aj o možnostiach jeho prepravy. Odpredaj smrekovej guľatiny a dlhého dreva firme Albert Kneisner v Drážďanoch. Uznesenie Krajského súdu v Ružomberku vo veci exekučného a majetkovoprávneho sporu medzi Drevárskou účast. spoločnosťou Carpathia v Bratislave a Krajskou drevodorbajúcou účast. spoločnosťou v Ružomberku. Dodávky banského dreva firme Július Kummer v Levoči.

11

L

1940

Dodávka guľatiny a reziva Leteckému veliteľstvu vo Viedni a vyúčtovanie tejto dodávky. Vybavenie devízového osvedčenia a odoslanie dlhého dreva firme Adolf Lust v Děčíne. Potvrdenie objednávky banského dreva a reziva pre firmu Moritz Langfelder v Ľubochni. Korešpondencia dr. Ľudovíta Niedobu s profesorom E.W. Braunom zo Zemského múzea v Opave v súkromných i obchodných záležitostiach.

12

M

1940

Spor medzi dr. Ľudovítom Niedobom a arch. Ottom Doušom vo veci odpredaja brusného dreva a zloženia zálohy. Dodávka guľatiny a dlhého dreva firme Gustav Märker - parná píla a drevárska fabrika v Dessau. Program XX. Medzinárodného Dunajského veľtrhu v Bratislave a podmienky účasti na veľtrhu. Výročná správa o činnosti Miestneho spolku Ligy proti tuberkulóze v Žiline. Oznámenie Ministerstva dopravy a verejných prác v Bratislave o stavbe nakladacej rampy a vlečky na trati Zvolen - Vrútky. Povolenia Ministerstva financií v Bratislave na okolkovanie cenných papierov u Daňového úradu v Žiline. Žiadosť firmy Niedoba na ministerstvo hospodárstva o povolenie vývozu banského dreva pre karvinské kameňouholné bane.

13

N

1940

Návrh cenníka jednotlivých druhov dreva určených na export do Nemecka. Odoslanie a vyúčtovanie dodávky smrekového dlhého dreva pre firmu Adolf Nemelka v Karl Marx Stadte. Spor medzi Júliusom Nemešom a dr. Ľudovítom Niedobom vo veci odpredaja časti lesa v Spišských Tomášovciach. Vybavenie devízového osved-

čenia na dodávku guľatiny firme C.W. Neumann v Magdeburgu. Odpredaj kmeňového dreva firme Nieten v Děčine.

14

O

1940

4

Korešpondencia firmy Niedoba s Krajinskou drevoobrábajúcou spoločnosťou OFA v Žiline v hospodárskych otázkach. Dohody medzi firmou Niedoba a nemeckou akciovou spoločnosťou Ostholz v Bytome o možnostiach a podmienkach vývozu banského dreva do protektorátu. Uznesenia žilinského okresného súdu v exekučných záležitostiach.

15

P

1940

Odpredaj dreva Pasienkového spoločenstva v Polomke formou verejnej dražby. Objednávka firmy Pittel a Brausewetter v Bratislave na dodanie smrekového a jedlového dreva. Výkazy o množstve a technických parametroch banského dreva zakúpeného firmou Niedoba od firmy Filip Propper v Humennom. Ponuky drevoobchodníkov firme Niedoba na odpredaj rôznych druhov dreva.

16

R

1940

Dotaz firmy Ringhoffer - Tatra v Prahe - Smíchove o možnostiach a podmienkach zásielky reziva. Odoslanie a vyúčtovanie dodávky banského dreva pre firmu Emanuel Rosenwasser v Humennom. Korešpondencia firmy Niedoba so zástupcom spoločnosti Carpathia Alexandrom Rázgom v Bratislave v spojitosti so zakúpením lesa v Turanoch.

- 17 SCH 1940
- Vybavenie devízového osvedčenia a doklady o preprave celulóзовého a kmeňového dreva firme Schenker a spol. v Dečine. Dodávka banského dreva firme Schmiedl a spol. - parná píla v Nižnom Medzeve a jej vyúčtovanie. Informácie pre firmu F.A.Scholz v Lipsku o technických parametroch smrekového a jedľového dlhého dreva, guľatiny i reziva. Ponuka správy veľkostatku v Lednickom Rovnom o možnostiach odpredaja banského a brusného dreva. Odpoveď na dotaz firmy Carl Schröder - drevárska agentúra v Dortmunde v spojitosti s vývozom dreva.
- 18 T 1940 5
- Korešpondencia firmy Niedoba s drevopriemyselnou účastinnou spoločnosťou Tisa v záležitostiach vývozu dreva do protektorátu a iných krajín. Ponuka drevárskeho družstva Torysa v Prešove na dodávku bukového dreva -ného uhlia firme Niedoba. Hlásenia o preberaní zásieľok dreva.
- 19 U 1940
- Doklady o zakúpení, preprave a vyúčtovaní dodávky banského dreva a reziva od drevoobchodnej spoločnosti Union v Sabinove.
- 20 V 1940
- Korešpondencia dr. Ľudovíta Niedobu so statkárom zo Slovenského Pravna Deziderom Veličom v majetkovoprávnych a obchodných záležitostiach. Stanovy Spolku nemeckých obchodníkov v Berlíne a potvrdenie členstva

dr. Ľ. Niedobu v tejto organizácii. Dotaz firmy Vogel a Rösler - obchod s drevom a parná píla v Českej Lípe ohľadne vývozu banského dreva zo Slovenska. Oznámenie bankového riaditeľa Fridolína Vogta o otvorení kancelárie na preskúšanie nákladných listov v Bratislave. Odpoveď na dotaz firmy August Voss vo Velberte o možnosti dodávok smrekového a jedľového reziva.

21

W

1940

Informácie o technických parametroch, cenách a spôsobe prepravy smrekového a jedľového reziva firme F.J.S. Willems a spol. v Amsterdame. Dotaz firmy Johann Weinzinger vo Viedni v záležitosti vývozu dreva. Ponuky drevoobchodníkov z Bardejova, Prešova a Ružomberka na odpredaj dreva.

22

Z

1940

Korešpondencia firmy Niedoba s firmou Richard Zimmer v Drážďanoch o dodávkach smrekového dlhého dreva. Ponuka firmy Johann Zeisel - obchod s drevom v Bratislave na odpredaj banského dreva firme Niedoba. Správa o zasadaní správnej rady poľnohospodársko-lesníckej a hospodárskej účastinnej spoločnosti Zelehos v Oščadnici. Dodávka smrekovej a jedľovej guľatiny a bukového reziva firme Kurt Zube v Drážďanoch.

II

Písomnosti účtovnej povahy

23	1. Účtovné doklady a.	1940	6
	Účtovné doklady Slovenskej národnej banky, Slovenskej všeobecnej úvernej banky, Tatrabanky, Legio - banky, Živnostenskej banky, Českej banky Union a Nemeckej obchodnej a úvernej banky v Bratislave. Avizovacie listy na clearingové poukazy.		
24	b.	1940	7
	Faktúry a účty za dodávky dreva.		
25	2. Doklady o preprave	1940	8-9
	Nákladné listy tuzemskej a medzinárodnej prepravy po železniciach.		

Menný ukazovateľ

B

Braun E. W., profesor 11

D

Douša Otto, architekt 12

J

Jablonický Ján, dr.advokát 9

N

Nemeš Július

Niedoba Ľudovít, dr. 3-4, 7, 9, 11, 13, 20

R

Rázga Alexander, zástupca spoločnosti Carpathia 16

V

Velič Dezider, statkár 20

Vogt Fridolín, bankový riaditeľ 20

Miestny ukazovateľ

A

Amsterdam 1, 21

Anvers 1

B

Bardejov 21

Bazilej 8

Berlín 20

Brandýs nad Labem, okr. Praha-východ 6, 10

Bratislava 1, 3, 4, 6, 8-10, 12, 15, 16, 20, 22, 23

Brno 7

Brusel 5

Bytom 14

C,Č

Česká Lípa 20

Čičmany, okr. Žilina 3, 8

D

Dánsko 7

Děčín 2, 11, 13, 17

Dessau 12

Dortmund 17

Drážďany 10, 22

F

Frýdek, okr. Frýdek-Místek 6

H

Hamburg 4, 10
 Hannover 5
 Holandsko 1, 6
 Humenné 15, 16

CH

Cheb 4

I

Irán 1

K

Kodaň 7
 Karl Marx Stadt /Chemnitz/ 13
 Königsberg 4

L

Ľadnické Rovné, okr. Považská Bystrica 17
 Levoča, okr. Spišská Nová Ves 10
 Lipovec, okr. Martin 3
 Lipsko 4, 17
 Ľubochňa, okr. Liptovský Mikuláš 11

M

Magdeburg 13
 Mannheim 2
 Martin 3
 Morava 6

N

Nemecko 13
 Nižný Medzev, okr. Košice 17
 Norimberk 6

O

Opava 11
 Osek, okr. Teplice 7
 Ostrava 6
 Oščadnica, okr. Čadca 22

P

Polomka, okr. Banská Bystrica 15
 Poprad 7
 Praha 1, 16
 Prešov 7, 18, 21
 Pribovce, okr. Martin 2
 Prostějov 2

R

Ružomberok, okr. Liptovský Mikuláš 3, 10, 21

S

Sabinov, okr. Prešov 19
 Sliezsko 2
 Slovenské Pravno, okr. Martin 20
 Slovensko 20
 Spišské Tomášovce, okr. Spišská Nová Ves 13

Š

Švajčiarsko 6, 8

T

Teplice 8

Turany, okr. Martin 3, 16

V

Velbert 20

Viedeň 4, 11, 21

Z

Zvolen 12

Ž

Žilina 3, 6, 8, 12, 14

Vecný ukazovateľ

B

bane 6, 12

banka

- česká spolková 2
- nemecká obchodná 23
- slovenská národná 23

C

Carpathia, drevárska spol. 3, 8, 10, 16

D

dražba verejná 3, 15

Dredoma, drevárske družstvo 4

drevo banské 2, 4, 6-8, 10, 11, 14-17, 19, 20, 22

drevo

- ceny a oceňovanie 2, 6, 13, 21
- dodávky a zásielky 3, 6-8, 10, 11, 13, 16-19, 22, 24
- odpredaj 1, 3, 4, 8, 10, 12, 15, 21, 22

F

Ferdinandova severná dráha 6

firma

- Acket de Prester v Anvers 1
- Alropa v Amsterdame 1
- Jacob Beaury v Mannheime 2
- Berges a spol. v Děčine 2
- Bukový a spol. v Příbovciach 2
- Dekage v Hamburgu 4
- Georg Dietl v Chebe 4
- H.Ellerkamp v Hannoveri 5
- Exim Sociétés Anonyme v Brusseli 5

firma-

- A.W.Faber v Norimberku 6
- Július Fischer vo Frýdku 6
- C.F.Förster v Brandýse nad Labem 6
- Ignác Gelbmann v Prešove 7
- Glesinger v Poprade 7
- Th. Gravengaard v Kodani 7
- Hans Gräupel v Brne 7
- Grohmann a Tropschuh v Oseku 7
- G.F.Hasse v Tepliciach 8
- Holztransit v Basileji 8
- Bruno Jellinek v Bratislave 9
- Paul Kleine v Brandýse nad Labem 10
- Knapp a spol. v Hamburgu 10
- Albert Kneisner v Drážďanoch 10
- Július Kummer v Levoči 10
- Moritz Langfelder v Ľubochni 11
- Adolf Lust v Děčine 11
- Gustáv Märker v Dessau 12
- Adolf Nemelka v Karl Marx Stadte 13
- C.W.Neumann v Magdeburgu 13
- Nieten v Děčine 13
- Pittel a Brausewetter v Bratislave 15
- Filip Propper v Humennom 15
- Ringhoffer-Tatra v Prahe 16
- Emanuel Rosenwasser v Humennom 16
- Schenker a spol. v Děčine 17
- Schmiedl a spol. v Nižnom Medzeve 17
- F.A. Scholz v Lipsku 17
- Carl Schröder v Dortmunde 17
- Union v Sabinove 19
- Vogel a Rösler v Českéj Lipe 20
- August Voss vo Velberte 20
- Johann Weinzinger vo Viedni 21
- F.J.S. Willems v Amsterdamě 21
- Johann Zeisel v Bratislave 22
- Richard Zimmer v Drážďanoch 22
- Kurt Zube v Drážďanoch 22

G

guľatina 2-4, 8, 10-13, 17, 22

K

korešpondencia 2, 6-9, 11, 14, 16, 18, 20, 22

L

Liga proti tuberkulóze 12

listy avizovacie 23

listy nákladné 20, 25

M

ministerstvo

- dopravy 12

- financií 12

- hospodárstva 12

múzeum zemske 11

O

objednávka 2, 4, 5, 11, 15

OFA, spoločnosť krajinská drevozodorbajúca 14

Ostholz, nemecká drevárska spoločnosť 14

osvedčenie devízové 6-8, 10, 11, 13, 17

P

parametre technické 2, 5, 7, 10, 15, 17, 21

píla parná 2, 6, 12, 17, 20

podieľy členské 3

ponuky drevobchodníkov a firiem 1, 3, 4, 9, 15, 18, 21

poukazy clearingové 23

povolenie vývozné 6, 12, 14

R

revír ostravsko-karvinský 2, 8
 rezivo 2, 4, 5, 11, 16, 17, 19-22

S

Slovenská lesnícka a drevárska rada v Bratislave 6
 spoločnosť poisťovacia 1
 spolok nemeckých diplomovaných obchodníkov 20
 spor majetkovoprávny 12, 13
 stanovy 20
 súd
 - krajský 10
 - okresný 14

T

Tisa, drevopriemyselná úč. spoločnosť 18
 Torysa, drevárske družstvo 18
 ťažba mimoriadna 8

U

uhlie drevené 9, 18
 účty a účtovné doklady 23, 24

V

veliteľstvo letecké 11
 veľkostatok 17
 veľtrh 4, 12
 výkazy 2, 4, 15
 vyúčtovanie dodávok 2, 11, 13, 16, 17, 19

Z

záležitosti exekučné 14
 zápisnica 6

Zeľehos, úč. spoločnosť poľnohospodársko-lesnícka
a hospodárska 22

Ž

železnica 25

O b s a h

Úvod	2-3
I Obchodná korešpondencia	4
II Písomnosti účtovnej povahy	
1. a Účtovné doklady	12
b. Faktúry a účty za dodávky dreva	12
2. Doklady o preprave	12
Menný ukazovateľ	13
Miestny ukazovateľ	14
Vecný ukazovateľ	18

Názov fondu : Firma Niedoba v Žiline

Časový rozsah : 1940

Počet inv. jednotiek : 25

Miesto uloženia: Štátny oblastný archív v Bytči

Stav ku dňu: 31.XII.1980

Inventár zostavila : E. Jakubičková

Schválil : Dr.J.Kočiš

Prepísala : A. Hranková

Počet strán : 23

Počet exemplárov : 3

